

DOMINIQUE HAIJTEMA

Stoppen met zoeken

Dominique Haijtema is journalist en psycholoog. Haar nieuwe boek *De Goeroe Gids* verschijnt in april 2011. www.haijtema.com

“Het is nooit te laat om je vooroordelen op te geven.” Dit schreef Henry David Thoreau. Ik moest aan dit citaat denken toen ik onlangs ‘De Goeroegids’ afrondde. Voor dit boek sprak ik met Nederlandse managementgoeroes. Wat zouden zij mij leren dat ik niet allang wist of ergens al had gehoord of gelezen? Ik had al vele internationale goeroes en wereldleiders geïnterviewd en honderden businessboeken gelezen. Ik was een beetje goeroemoe. Maar had ook deze keer weer een heleboel vragen. Kunnen wij bijvoorbeeld niet zelf bedenken dat je als leidinggevende het goede voorbeeld moet geven?

Er is een gigantische markt voor persoonlijke en zakelijke ontwikkeling. We willen weten waarom veranderingen mislukken, hoe we succesvol kunnen worden, wat klanten willen en hoe we ons van concurrenten moeten onderscheiden. Het zijn dat soort vragen die zorgen dat we een coach of adviseur inhuren, een businessboek lezen of een seminar bezoeken. We willen ons ontwikkelen, laten inspireren, ons potentieel benutten en simpelweg leren. En we zijn ervan overtuigd dat een ander ons bij de zoektocht kan helpen.

Wie zich wil laten opleiden of bijscholen ziet ondertussen door de bomen het bos niet meer. Er is overal een cursus voor of boek over geschreven dat het antwoord heeft voor communicatie, persoonlijke effectiviteit, organisatieverandering of leiderschap.

Dat er verwarring en onzekerheid ontstaat bij medewerkers en managers is niet gek. De wereld is complex en er komt dagelijks een stortvloed aan informatie op ons af waar je makkelijk in kunt verdrinken. Hoe weten we welke seminars we moeten bezoeken, welk boek we moeten lezen of welke coach we het beste inhuren?

Leidinggevend moeten bovendien inhoudelijk deskundig, bescheiden, inspirerend, visionair, zingend, dienstbaar en het liefst

// Verandering kan nooit het doel zijn, maar is altijd een gevolg //

authentiek zijn. Een vrouwelijke bestuurder vertelde dat zij moe werd van alle managementtypes. “Ik heb er jaren over gedaan om me aan te passen aan de mannelijke bedrijfscultuur. Alleen door me aan te passen kon ik de top behalen. Nu moet ik op een cursus authentiek leiderschap omdat ik mezelf moet zijn. Maar als ik mezelf was geweest, had ik nooit op deze plek gezeten”, zei ze.

Het is een beetje vergelijkbaar met de geluksindustrie. Er verschijnen steeds meer

boeken en onderzoeken hoe wij gelukkiger kunnen worden. Tegelijkertijd nemen 1 miljoen Nederlanders antidepressiva. Meer kennis over een onderwerp leidt dus niet noodzakelijk tot een verbetering.

Is het mogelijk een betere manager of professional te worden door een boek te lezen of een cursus te volgen? Of is het zoals schrijver Hermann Hesse zei? *“Das, was wahr ist, und wie das Leben eigentlich eingerichtet ist, das muß jeder sich selber ausdenken und kann es aus keinem Buch lernen. Finden heisst: frei sein und kein Ziel haben.”*

De gesprekken met Nederlandse managementgoeroes hebben mij uiteindelijk veel geleerd. Dat we zoals Ben Tiggelaar stelt meer compassie mogen hebben met anderen omdat we zelf bijna nooit doen wat wij van anderen verwachten. Dat mensen wel willen veranderen, maar niet veranderd willen worden. Persoonlijke verandering kan volgens Daniel Ofman nooit het doel zijn, maar is altijd een gevolg. “Ik heb jaren aan mezelf gewerkt en therapieën gevolgd. Het schoot niet op. Dat vond mijn omgeving ook. Dan is het uitgangspunt toch dat het niet goed is zoals het is. Dat is reactief en niet creatief. Ga op zoek naar waar je ja tegen zegt, je kwaliteiten en je uitdagingen. Niet om ergens vanaf te komen maar om iets toe te voegen. Als je stopt met anders te willen zijn dan je bent, verander je als gevolg daarvan.” ■